

Kadernota 2021 en corona crisis

De ambtelijke voorbereiding van de Kadernota 2021 is in een gevorderd stadium. Alle grote effecten en wensen zijn in beeld gebracht en vertaald naar financiële consequenties. Een eerste basis is gelegd voor teksten en materiaal is voorbereid om het bestuurlijke proces in te gaan, te beginnen met de beeldvormende overleggen van D&H en VV.

De afgelopen vier weken is echter duidelijk geworden dat er geen sprake meer is van een regulier kadernotaproces zoals we dat altijd deden. De doorwerking van het coronavirus heeft majeure consequenties voor Nederland en de rest van de wereld. En dat werkt door op Delfland, ook bij het opstellen van de kadernota.

Op dit moment is het nog moeilijk om een exact beeld te vormen van de omvang en reikwijdte van de doorwerking van de coronacrisis. Wat wel is te voorzien dat het zich zal vertalen in een daling van de inkomsten. Bedrijven hebben het moeilijk en zullen niet allemaal overeind blijven; mensen komen zonder inkomen en zullen meer een beroep doen op de sociale voorzieningen en kwijtschelding. Dit betekent minder belastingopbrengsten (bij gelijkblijvende tarieven). Hoeveel precies is nog moeilijk in te schatten.

Een ander effect is dat de realisatie onder druk komt te staan. Dat geldt voor 2020 waarin de beperkende maatregelen hun effect zullen hebben op de productiviteit, maar ook voor de periode daarna. Als planvormingsprocessen en beleidsvorming stil komen te liggen werkt dat door op de realisatieprojecten in de periode erna. Als bedrijfstakken stil komen te liggen en bedrijven in moeilijkheden komen vergt het een langere periode om weer op het normale uitvoeringstempo te komen. Dit heeft in grote lijnen twee effecten: een effect op de resultaten en een effect op de kosten. Hoe deze effecten precies uitpakken is nu nog moeilijk te voorspellen, te meer daar nog onduidelijk is hoe de crisis verder zal verlopen en wat de duur en impact uiteindelijk zal zijn.

Gevolgen voor de kadernota 2021

De kadernota beschrijft in grote lijnen de bestuurlijke ambitie voor de komende jaren en het financiële kader. Het is daarmee een nadere uitwerking van de bestuurlijke lijn in het bestuursakkoord.

Toen we startten met het opstellen van de Kadernota 2021 verkeerden we nog in een stabiele maatschappelijke situatie. Op basis daarvan is een vertaling gemaakt van ambities en effecten voor de kadernota. Door de coronacrisis komt dit in een ander licht te staan. Er is onduidelijkheid over de ontwikkeling van de inkomsten, de productiviteit en kosten. Doorgaan met het kadernotaproces conform de oorspronkelijke lijn lijkt daarom niet zinvol. De initiële ambities en effecten zoals die nu in beeld zijn gebracht worden immers ingehaald door de mogelijk veel grotere effecten van de coronacrisis. Het is noodzakelijk om die beter in beeld te krijgen en dat kan pas wanneer er meer duidelijkheid is over de duur en doorwerking van de crisis.

Het lijkt dus verstandig om het kadernotaproces aan te passen. Daarbij uitgaande van relatieve normalisatie van de maatschappelijke situatie in de komende maanden, zou het proces er op hoofdlijnen als volgt uit kunnen zien:

- April: eerste analyse doorwerking coronacrisis;
- Mei: beknopte (proces)brief aan VV;
- Juni-juli: vervolganalyse en vertalen naar doelen, resultaten en financiën;
- Augustus: compacte kaderbrief aan VV;
- September: consequenties coronacrisis voor realisatie/financiën lopend jaar verwerken in BURAP 2020. Inhoudelijke analyse loopt gelijk op met voorbereiding kaderbrief;
- November: Begroting 2021 en MJR.

Strategische investeringsagenda

Tegelijkertijd met de Kadernota 2021 werken we aan de strategische investeringsagenda. De strategische investeringsagenda is nodig om een goede bestuurlijke discussie te kunnen voeren over de balans tussen de (middenlangetermijn)ontwikkeling van de opgaven en ambities enerzijds en de ontwikkeling van de belastingtarieven en de schuldpositie anderzijds.

Deze agenda kijkt door naar 2050 en de meerjarige financiële analyse loopt tot 2030. Hoewel de coronacrisis zal doorwerken op de realisatie in de eerste jaren, is de verwachting niet dat de agenda voor de langere termijn onomkeerbaar wordt beïnvloed. De strategische investeringsagenda is immers voor een groot deel gebaseerd op de investeringen die nodig zijn voor het op orde houden van de functionaliteit van onze assets en het op orde brengen van de systemen daar waar nog een opgave bestaat. Daarbij opgeteld worden de bestuurlijke ambities die nu in beeld zijn, gepresenteerd met de eventuele keuzemomenten die daar nog aan vooraf moeten gaan.

Voor de strategische investeringsagenda lijkt het niet nodig om van het oorspronkelijke proces af te wijken (behandeling in: beeldvormend VV 14 mei en commissie BFO 9 juni). Het voorstel is te blijven mikken op behandeling in de VV van 25 juni.